

(۱) هر گاه A, B, C زوایای مثلثی باشند نشان دهید .

$$\tan \frac{A}{2} \tan \frac{B}{2} + \tan \frac{B}{2} \tan \frac{C}{2} + \tan \frac{C}{2} \tan \frac{A}{2} = 1$$

حل :

$$A + B + C = \pi \Rightarrow A + B = \pi - C \Rightarrow \frac{A}{2} + \frac{B}{2} = \frac{\pi}{2} - \frac{C}{2} \Rightarrow \tan\left(\frac{A}{2} + \frac{B}{2}\right) = \tan\left(\frac{\pi}{2} - \frac{C}{2}\right)$$

$$\Rightarrow \frac{\tan \frac{A}{2} + \tan \frac{B}{2}}{1 - \tan \frac{A}{2} \tan \frac{B}{2}} = \cot \frac{C}{2} \Rightarrow \frac{\tan \frac{A}{2} + \tan \frac{B}{2}}{1 - \tan \frac{A}{2} \tan \frac{B}{2}} = \frac{1}{\tan \frac{C}{2}} \Rightarrow$$

$$\tan \frac{A}{2} \tan \frac{C}{2} + \tan \frac{B}{2} \tan \frac{C}{2} = 1 - \tan \frac{A}{2} \tan \frac{B}{2} \Rightarrow$$

$$\tan \frac{A}{2} \tan \frac{B}{2} + \tan \frac{A}{2} \tan \frac{C}{2} + \tan \frac{B}{2} \tan \frac{C}{2} = 1$$

(۲) درستی تساوی زیر را ثابت کنید .

$$\cos 20^\circ + \cos 40^\circ + \sqrt{3} \sin 40^\circ = 3 \cos 20^\circ$$

حل :

$$\cos 20^\circ + \cos 40^\circ + \sqrt{3} \sin 40^\circ = 2 \cos \frac{20^\circ + 40^\circ}{2} \cos \frac{20^\circ - 40^\circ}{2} + \sqrt{3} \sin 40^\circ =$$

$$2 \cos 30^\circ \cos 10^\circ + \sqrt{3} \sin 40^\circ = \sqrt{3} \cos 10^\circ + \sqrt{3} \sin 40^\circ \xrightarrow{\cos 10^\circ = \sin 80^\circ}$$

$$= \sqrt{3} (\sin 80^\circ + \sin 40^\circ) = \sqrt{3} (2 \sin 60^\circ \cos 20^\circ) = \sqrt{3} \left(2 \times \frac{\sqrt{3}}{2} \cos 20^\circ\right) = 3 \cos 20^\circ$$

(۳) حاصل عبارت $A = \cos^2(x+y) + \cos^2(x-y) - \cos^2 y \cos 2x$ چیست ؟

حل :

$$A = \frac{1 + \cos(2x + 2y)}{2} + \frac{1 + \cos(2x - 2y)}{2} - \cos 2y \cos 2x$$

$$= 1 + \frac{1}{2} [\cos(2x + 2y) + \cos(2x - 2y)] - \cos 2y \cos 2x$$

$$= 1 + \frac{1}{2} \times 2 \cos 2x \cos 2y - \cos 2y \cos 2x = 1 + \cos 2x \cos 2y - \cos 2y \cos 2x = 1$$

(۴) جواب عبارت $(\tan 50^\circ + \tan 40^\circ) \sin 20^\circ$ را بدست آورید .

حل :

$$\left(\frac{\sin 50^\circ}{\cos 50^\circ} + \frac{\sin 40^\circ}{\cos 40^\circ} \right) \sin 20^\circ = \left(\frac{\sin 50^\circ \cos 40^\circ + \cos 50^\circ \sin 40^\circ}{\cos 50^\circ \cos 40^\circ} \right) \sin 20^\circ$$

$$\frac{\sin 90^\circ}{\cos 50^\circ \cos 40^\circ} \sin 20^\circ = \frac{\sin 20^\circ}{\cos 50^\circ \cos 40^\circ} = \frac{\sin 20^\circ}{\sin 40^\circ \cos 40^\circ} = \frac{\sin 20^\circ}{\frac{1}{2} \sin 80^\circ} = \frac{2 \sin 10^\circ \cos 10^\circ}{\frac{1}{2} \cos 10^\circ} = 4 \sin 10^\circ$$

(۵) اگر $\sin x + \cos x = \sqrt{2}$ باشد $\cos 2x$ را محاسبه کنید .

حل :

$$(\sin x + \cos x)^2 = 2 \Rightarrow \sin^2 x + \cos^2 x + 2 \sin x \cos x = 2 \Rightarrow \sin 2x = 1$$

$$\cos 2x = \pm \sqrt{1 - \sin^2 2x} = 0$$

(۶) ثابت کنید .

$$\tan^{-1} \left(\frac{x-y}{1+xy} \right) = \tan^{-1}(x) - \tan^{-1}(y)$$

حل :

$$\left. \begin{array}{l} \tan^{-1} x = \alpha \Rightarrow \tan \alpha = x \\ \tan^{-1} y = \beta \Rightarrow \tan \beta = y \end{array} \right\} \Rightarrow \tan(\alpha - \beta) = \frac{\tan \alpha - \tan \beta}{1 + \tan \alpha \tan \beta}$$

$$\tan(\alpha - \beta) = \frac{x-y}{1+xy} \Rightarrow \tan^{-1} \left(\frac{x-y}{1+xy} \right) = \alpha - \beta \Rightarrow \tan^{-1} \left(\frac{x-y}{1+xy} \right) = \tan^{-1} x - \tan^{-1} y$$

(۷) معادله زیر را حل و جواب های در بازه $[0, 2\pi]$ را مشخص کنید .

$$(\cos^2 x - \sin^2 x) \sin 2x = \frac{1}{4}$$

حل :

$$\cos 2x \sin 2x = \frac{1}{4} \rightarrow \frac{1}{2} \sin 4x = \frac{1}{4} \rightarrow \sin 4x = \frac{1}{2} = \sin\left(\frac{\pi}{6}\right)$$

$$\rightarrow \begin{cases} 4x = 2k\pi + \frac{\pi}{6} \rightarrow x = \frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{24} \\ 4x = 2k\pi + \pi - \frac{\pi}{6} \rightarrow x = \frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{4} - \frac{\pi}{24} \end{cases}$$

$$\rightarrow x = \frac{\pi}{24}, \frac{5\pi}{24}, \frac{13\pi}{24}, \frac{17\pi}{24}, \frac{25\pi}{24}, \frac{27\pi}{24}, \frac{37\pi}{24}, \frac{41\pi}{24}$$

(۸) درستی رابطه ی $\frac{2\sin\alpha \cos^3\alpha}{\sin 2\alpha} = 2\cos\alpha - 1$ را بررسی کنید $(\alpha \neq \frac{k\pi}{2})$

حل :

$$\frac{2\sin\alpha \cos^3\alpha}{\sin 2\alpha} = \frac{2\sin\alpha(4\cos^2\alpha - 3\cos\alpha)}{2\sin\alpha \cos\alpha} = \frac{4\cos^2\alpha - 3\cos\alpha}{\cos\alpha} =$$

$$4\cos^2\alpha - 3 = 4\left(\frac{\cos 2\alpha + 1}{2}\right) - 3 = 2\cos 2\alpha - 1$$

(۹) معادله ی $\sin 2x + \sqrt{3}\cos x = 0$ را حل کنید و جواب های آن را در بازه ی $[0, 2\pi]$ را تعیین کنید .

حل :

$$2\sin x \cos x + \sqrt{3}\cos x = 0 \rightarrow \cos x(2\sin x + \sqrt{3}) = 0 \rightarrow$$

$$\begin{cases} \cos x = 0 \rightarrow x = k\pi + \frac{\pi}{2} \\ \sin x = -\frac{\sqrt{3}}{2} \rightarrow \begin{cases} x = 2k\pi - \frac{\pi}{3} \\ x = 2k\pi + \frac{4\pi}{3} \end{cases} \end{cases}$$

$$x = \frac{\pi}{2}, \frac{4\pi}{3}, \frac{3\pi}{2}, \frac{5\pi}{3}$$

(۱۰) معادله $\sin 2x + \cos 2x = \sqrt{2}$ در فاصله $[0, 4\pi]$ چند ریشه دارد .

حل :

$$\sqrt{2} \cos\left(2x - \frac{\pi}{4}\right) = \sqrt{2} \rightarrow \cos\left(2x - \frac{\pi}{4}\right) = 1 \rightarrow 4$$

$$\rightarrow 2x - \frac{\pi}{4} = 2k\pi \rightarrow x = k\pi + \frac{\pi}{8} \rightarrow \circ x = \frac{\pi}{8} \quad \text{اگر } k = 1 \rightarrow x = \pi + \frac{\pi}{8}$$

$$k = 2 \rightarrow x = 2\pi + \frac{\pi}{8}, \quad 3 \rightarrow x = 3\pi + \frac{\pi}{8}$$

(۱۱) بیشترین مقدار عبارت $3\sin^2 x - 2\cos^2 x + \cos x$ را بدست آورید.

حل:

$$3(1 - \cos^2 x) - 2\cos^2 x + \cos x = -5\cos^2 x + \cos x + 3 =$$

$$-5\left[\cos^2 x - \frac{1}{5}\cos x\right] + 3 = -5\left[\left(\cos x - \frac{1}{10}\right)^2 - \frac{1}{100}\right] + 3 = -5\left(\cos x - \frac{1}{10}\right)^2 + \frac{61}{20}$$

با توجه به اینکه $-5\left(\cos x - \frac{1}{10}\right)^2 \leq 0$ پس $y \leq \frac{61}{20}$ می باشد.

(۱۲) ثابت کنید.

$$\frac{\sin 8x + \sin 5x + \sin 2x}{\cos 8x + \cos 5x + \cos 2x} = \tan 5x.$$

حل:

$$\begin{aligned} \frac{\sin 8x + \sin 5x + \sin 2x}{\cos 8x + \cos 5x + \cos 2x} &= \frac{(\sin 8x + \sin 2x) + \sin 5x}{(\cos 8x + \cos 2x) + \cos 5x} = \frac{2\sin 5x \cos 3x + \sin 5x}{2\cos 5x \cos 3x + \cos 5x} \\ &= \frac{\sin 5x(2\cos 3x + 1)}{\cos 5x(2\cos 3x + 1)} = \tan 5x \end{aligned}$$

(۱۳) حاصل هر یک از عبارات زیر را بدست آورید.

(ب) $\cot(\tan^{-1}(-1))$

الف) $\sin^{-1}\left(\cos\left(\frac{\pi}{4}\right)\right)$

حل:

$$\cos\frac{\pi}{4} = \frac{\sqrt{2}}{2} \rightarrow \sin^{-1}\left(\cos\frac{\pi}{4}\right) = \sin^{-1}\left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right) = \frac{\pi}{4}$$

$$\tan^{-1}(-1) = \frac{-\pi}{4} \rightarrow \cot(\tan^{-1}(-1)) = \cot\left(\frac{-\pi}{4}\right) = -\cot\left(\frac{\pi}{4}\right) = -1$$

(۱۴) معادله مثلثاتی $2\sin^2 x + \sin x - 3 = 0$ را حل کرده و جوابهای بین $0, 2\pi$ را تعیین کنید.

حل:

$$2\sin^2 x + \sin x - 3 = 0 \xrightarrow{2+1-3=0} \begin{cases} \sin x = 1 \rightarrow x = \frac{\pi}{2} \\ \sin x = -\frac{3}{2} \text{ غ ق ق} \end{cases}$$

۱۵) معادله مثلثاتی مقابل را حل کنید .

$$\frac{\sin 7x - \sin x}{\sin 3x} = 2$$

حل :

$$\frac{\sin 7x - \sin x}{\sin 3x} = \frac{\sin 7x + \sin(-x)}{\sin 3x} = \frac{2 \sin 3x \cos 4x}{\sin 3x} = 2 \cos 4x = 2 \rightarrow \cos 4x = 1 \rightarrow$$

$$\alpha = 0 \rightarrow \text{ج ک} \begin{cases} 4x = 2k\pi \rightarrow x = \frac{k\pi}{2} \end{cases}$$

۱۶) دامنه ی تابع $y = \cos^{-1}(1 - x^2)$ را بیابید .

حل :

$$-1 \leq 1 - x^2 \leq 1 \rightarrow -2 \leq -x^2 \leq 0 \rightarrow 0 \leq x^2 \leq 2 \rightarrow |x| \leq \sqrt{2} \rightarrow -\sqrt{2} \leq x \leq \sqrt{2} \rightarrow D = [-\sqrt{2}, \sqrt{2}]$$

۱۷) حاصل عبارت زیر را بیابید .

$$\tan\left(2 \cos^{-1}\left(\frac{-\sqrt{2}}{2}\right) + \sin^{-1}\left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)\right)$$

حل :

$$\cos^{-1}\left(\frac{-\sqrt{2}}{2}\right) = \alpha \rightarrow \cos \alpha = -\frac{\sqrt{2}}{2} \rightarrow \alpha = \frac{3\pi}{4}$$

$$\sin^{-1}\left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right) = \beta \rightarrow \sin \beta = \frac{\sqrt{2}}{2} \rightarrow \beta = \frac{\pi}{4}$$

$$\tan\left(2\left(\frac{3\pi}{4}\right) + \frac{\pi}{4}\right) = \tan\left(\frac{7\pi}{4}\right) = \tan\left(-\frac{\pi}{4}\right) = -1$$

۱۸) کلیه جوابهای معادله زیر را در فاصله $[0, 2\pi]$ بیابید .

$$\sin x - \sqrt{3} \cos x = 1$$

حل : طرفین تساوی را بر ۲ تقسیم می کنیم .

$$\frac{1}{2} \sin x - \frac{\sqrt{3}}{2} \cos x = \frac{1}{2} \rightarrow \cos \frac{\pi}{3} \sin x - \sin \frac{\pi}{3} \cos x = \frac{1}{2} \rightarrow \sin(x - \frac{\pi}{3}) = \frac{1}{2} \rightarrow \sin(x - \frac{\pi}{3}) = \sin \frac{\pi}{6}$$

$$x - \frac{\pi}{3} = 2k\pi + \frac{\pi}{6} \rightarrow x = 2k\pi + \frac{\pi}{2}, \quad x - \frac{\pi}{3} = 2k\pi + \pi - \frac{\pi}{6} \rightarrow x = 2k\pi + \frac{7\pi}{6}$$

$$k = 0 \rightarrow x = \frac{\pi}{2}, \frac{7\pi}{6}$$

۱۹) مقدار عددی $\cos^4 \frac{\pi}{12} - \sin^4 \frac{\pi}{12}$ را محاسبه کنید.

حل:

$$\begin{aligned} \cos^4 \frac{\pi}{12} - \sin^4 \frac{\pi}{12} &= (\cos^2 \frac{\pi}{12} + \sin^2 \frac{\pi}{12})(\cos^2 \frac{\pi}{12} - \sin^2 \frac{\pi}{12}) = \cos^2 \frac{\pi}{12} + \sin^2 \frac{\pi}{12} \\ &= \cos 2(\frac{\pi}{12}) = \cos \frac{\pi}{6} = \frac{\sqrt{3}}{2} \end{aligned}$$

۲۰) معادله ی زیر را حل کنید.

$$\tan x + \tan 2x - \tan 3x = 0$$

حل:

$$\frac{\sin x}{\cos x} + \frac{\sin 2x}{\cos 2x} - \frac{\sin 3x}{\cos 3x} = 0 \rightarrow \frac{\sin x \cos 2x + \sin 2x \cos x}{\cos x \cos 2x} - \frac{\sin 3x}{\cos 3x} = 0 \rightarrow$$

$$\frac{\sin 3x}{\cos x \cos 2x} = \frac{\sin 3x}{\cos 3x} \rightarrow \sin 3x = 0 \rightarrow x = \frac{k\pi}{3}, \cos x \cos 2x = \cos 3x \rightarrow$$

$$\frac{1}{2} \cos x + \frac{1}{2} \cos 3x = \cos 3x \rightarrow \frac{1}{2} \cos x = \frac{1}{2} \cos 3x \rightarrow \cos x = \cos 3x \rightarrow \begin{cases} 3x = 2k\pi + x \rightarrow x = k\pi \\ 3x = 2k\pi - x \rightarrow x = \frac{k\pi}{2} \end{cases}$$

۲۱) کسر $\frac{2 \sin 70^\circ - 1}{2 \cos 70^\circ + 2 \sin 20^\circ + \sqrt{3}}$ را ساده کنید.

حل:

$$\frac{2 \sin 70^\circ - 1}{2 \cos 70^\circ + 2 \sin 20^\circ + \sqrt{3}} = \frac{\sin 70^\circ - \frac{1}{2}}{\cos 70^\circ + \sin 20^\circ + \frac{\sqrt{3}}{2}} = \frac{\sin 70^\circ - \sin 30^\circ}{\sin 20^\circ + \sin 20^\circ + \sin 60^\circ} =$$

$$\frac{2 \sin 20^\circ \cos 50^\circ}{2 \sin 20^\circ \cos 40^\circ + \sin 20^\circ} = \frac{2 \cos 50^\circ}{2 \cos 40^\circ + 1} = \frac{2 \sin 40^\circ}{2 \cos^2 20^\circ} = \frac{2 \sin 20^\circ \cos 20^\circ}{\cos^2 20^\circ} = \frac{2 \sin 20^\circ}{\cos 20^\circ} = 2 \tan 20^\circ$$

۲۲) معادله ی مثلثاتی زیر را حل کنید.

$$\sin x + \cos x = \sqrt{2} \cos\left(x - \frac{\pi}{4}\right)$$

حل: با توجه به رابطه: $\sin 3\alpha + \cos 3\beta = 1$.

$$\sin 3\alpha + \cos 3\alpha = 1 \rightarrow \sqrt{2} \cos\left(3\alpha - \frac{\pi}{4}\right) = 1 \rightarrow \cos\left(3\alpha - \frac{\pi}{4}\right) = \frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$\rightarrow \cos\left(3\alpha - \frac{\pi}{4}\right) = \cos \frac{\pi}{4} \rightarrow 3\alpha - \frac{\pi}{4} = 2k\pi \pm \frac{\pi}{4} \rightarrow \alpha = \frac{2k\pi}{3}, \alpha = \frac{2k\pi}{3} + \frac{\pi}{6}$$

۲۳) مقدار عبارت زیر را به دست آورید.

$$\sin\left(\cos^{-1}\left(-\frac{\sqrt{6}}{3}\right)\right) =$$

حل:

$$\cos^{-1}\left(-\frac{\sqrt{6}}{3}\right) = \alpha \rightarrow \cos \alpha = -\frac{\sqrt{6}}{3}, \alpha \in [0, \pi] \rightarrow \sin \alpha = \sqrt{1 - \cos^2 \alpha} = \sqrt{1 - \frac{6}{9}} = \frac{1}{\sqrt{3}}$$

$$\rightarrow \sin\left(\cos^{-1}\left(-\frac{\sqrt{6}}{3}\right)\right) = \frac{\sqrt{3}}{3}$$

۲۴) معادله مثلثاتی روبرو را حل کرده و جوابهای کلی آن را بنویسید

$$\cos 2x - \cos x + 1 = 0$$

حل:

$$2 \cos^2 x - 1 - \cos x + 1 = 0 \rightarrow 2 \cos^2 x - \cos x = 0 \rightarrow \cos x (2 \cos x - 1) = 0 \rightarrow \begin{cases} \cos x = 0 & (1) \\ \cos x = \frac{1}{2} & (2) \end{cases}$$

$$(1) \rightarrow x = 2k\pi \pm \frac{\pi}{2} \quad (2) \rightarrow x = 2k\pi \pm \frac{\pi}{3}$$

۲۵) مقادیر عبارتهای زیر را بدست آورید.

الف) $\sin^{-1}\left(\frac{1}{2}\right) + 2 \cos^{-1}\left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)$

ب) $4 \tan^{-1}(1) + 6 \cos^{-1}\left(\frac{-\sqrt{3}}{2}\right) - 8 \sin^{-1}\left(\frac{-\sqrt{2}}{2}\right)$

حل الف)

$$\frac{\pi}{6} + 2\left(\frac{\pi}{4}\right) = \frac{2\pi}{3}$$

حل ب)

$$4\left(\frac{\pi}{4}\right) + 6\left(\frac{5\pi}{6}\right) - 8\left(-\frac{\pi}{4}\right) = 8\pi$$

۲۶) حدود k برای آن که معادله $3\sin^2 x + 4\cos^2 x + k\sin x \times \cos x = 2$ دارای ریشه باشد کدام است؟
حل:

$$\frac{+ \cos^2 x}{\cos^2 x} \rightarrow 3 \tan^2 x + 4 + k \tan x = \frac{2}{\cos^2 x} \xrightarrow{\frac{1}{\cos^2 x} = 1 + \tan^2 x} 3 \tan^2 x + 4 + k \tan x = 2 + 2 \tan^2 x$$

$$\tan^2 x + k \tan x + 2 = 0 \xrightarrow{\Delta \geq 0} k^2 - 4(1)(2) \geq 0 \rightarrow k^2 - 8 \geq 0 \rightarrow |k| \geq 2\sqrt{2}$$

$$\rightarrow \begin{cases} k \geq 2\sqrt{2} \\ k \leq -2\sqrt{2} \end{cases}$$

۲۷) کمترین مقدار $\sin^{-1}(x^2 + x - \frac{1}{4})$ را بدست آورید.

حل:

$$y = \sin^{-1}(x^2 + x - \frac{1}{4}) \rightarrow y = \sin^{-1}[(x + \frac{1}{2})^2 - \frac{1}{4} - \frac{1}{4}] = \sin^{-1}[(x + \frac{1}{2})^2 - \frac{1}{2}]$$

\sin^{-1} تابعی اکیداً صعودی است پس

$$(x + \frac{1}{2})^2 \geq 0 \rightarrow (x + \frac{1}{2})^2 - \frac{1}{2} \geq -\frac{1}{2} \rightarrow \sin^{-1}[(x + \frac{1}{2})^2 - \frac{1}{2}] \geq \sin^{-1}(-\frac{1}{2})$$

$$\rightarrow y \geq \sin^{-1}(-\frac{1}{2}) \rightarrow y \geq -\frac{\pi}{6} \rightarrow \min y = -\frac{\pi}{6}$$

۲۸) اگر a, b, c, d جمله های متوالی یک دنباله عددی باشند، معادله $\sin ax \cdot \cos bx = \sin cx \cdot \cos dx$ را

حل کنید.

حل:

$$\frac{1}{2}[\sin(ax + bx) + \sin(ax - bx)] = \frac{1}{2}[\sin(cx + dx) + \sin(cx - dx)]$$

با توجه به اینکه a, b, c, d جملات متوالی یک تصاعد عددی اند، پس: $c - d = a - b$

$$\sin(ax + bx) = \sin(cx + dx)$$

$$\begin{cases} (a+b)x = 2k\pi + (c+d)x \\ (a+b)x = 2k\pi + \pi - (c+d)x \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} (a-c+b-d)x = 2k\pi \\ (a+b+c+d)x = 2k\pi + \pi \end{cases} \rightarrow \begin{cases} x = \frac{2k\pi}{a-c+b-d} \\ x = \frac{2k\pi + \pi}{a+b+c+d} \end{cases}$$

۲۹) اگر $\cos \theta = \frac{3}{5}$ در ربع اول باشد حاصل $\sin(2\cos^{-1}\frac{3}{5})$ را بدست آورید.

حل :

$$\cos \theta = \frac{3}{5} = \frac{6}{10} \rightarrow \cos^{-1} \frac{6}{10} = \theta, \sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1 \rightarrow \sin \theta = \frac{4}{5}$$

$$\sin(2\theta) = 2 \sin \theta \cos \theta = 2 \left(\frac{4}{5}\right) \left(\frac{3}{5}\right) = \frac{24}{25}$$

(۳۰) حاصل $\frac{\sin 40^\circ}{\sin 20^\circ} (1 + \tan 20^\circ \times \tan 10^\circ)$ چقدر است؟

حل :

$$\frac{2 \sin 20^\circ \cos 20^\circ (\cos 20^\circ \cos 10^\circ + \sin 20^\circ \sin 10^\circ)}{\sin 20^\circ (\cos 20^\circ \cos 10^\circ)} = \frac{2 \cos(20^\circ - 10^\circ)}{\cos 10^\circ} = \frac{2 \cos 10^\circ}{\cos 10^\circ} = 2$$

(۳۱) اگر $\sin x + \cos x = \frac{1}{2}$ باشد . حاصل $\tan x + \cot x$ را حساب کنید .

حل :

$$(\sin x + \cos x)^2 = \left(\frac{1}{2}\right)^2 \rightarrow 1 + 2 \sin x \cos x = \frac{1}{4} \rightarrow \sin x \cos x = \frac{-3}{8}$$

$$\tan x + \cot x = \frac{\sin x}{\cos x} + \frac{\cos x}{\sin x} = \frac{1}{\sin x \cos x} = -\frac{8}{3}$$

(۳۲) معادله $\sin 3x = 2 \sin x$ در فاصله ی $[0, 2\pi]$ چند ریشه دارد ؟

حل :

$$\sin 3x - 2 \sin x = 0 \rightarrow \sin 3x - \sin x - \sin x = 0 \rightarrow 2 \sin x \cos 2x - \sin x = 0 \rightarrow \sin x (2 \cos 2x - 1) = 0 \rightarrow$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \sin x = 0 \rightarrow x = 0, \pi, 2\pi \\ \cos 2x = \frac{1}{2} \rightarrow \alpha = \frac{\pi}{3} \rightarrow 2x = 2k\pi \pm \frac{\pi}{3} \rightarrow x = k\pi \pm \frac{\pi}{6} \rightarrow x = \frac{\pi}{6}, \frac{5\pi}{6}, \frac{7\pi}{6}, \frac{11\pi}{6} \end{array} \right.$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \sin x = 0 \rightarrow x = 0, \pi, 2\pi \\ \cos 2x = \frac{1}{2} \rightarrow \alpha = \frac{\pi}{3} \rightarrow 2x = 2k\pi \pm \frac{\pi}{3} \rightarrow x = k\pi \pm \frac{\pi}{6} \rightarrow x = \frac{\pi}{6}, \frac{5\pi}{6}, \frac{7\pi}{6}, \frac{11\pi}{6} \end{array} \right.$$

(۳۳) معادله $\frac{\sin 3x + \sin x}{\sin x} = 1$ را حل کنید .

حل :

$$\frac{2 \sin \frac{3x+x}{2} \cos \frac{3x-x}{2}}{\sin x} = 1 \rightarrow \frac{2(2 \sin x \cos x) \cos x}{\sin x} = 1 \rightarrow \frac{2 \sin 2x \cos x}{\sin x} = 1 \rightarrow$$

$$\sin x \neq 0 \text{ چون } x = k\pi \pm \frac{\pi}{3} \text{ } \cos^2 x = \frac{1}{4} = \left(\cos \frac{\pi}{3}\right)^2 \rightarrow \rightarrow 4 \cos^2 x = 1 \rightarrow$$

(۳۴) حاصل عبارت $\cot g[2 \cos^{-1}(-\frac{1}{2}) + \sin^{-1}(-1) + \operatorname{tg}^{-1} \sqrt{3}]$ را پیدا کنید .

حل :

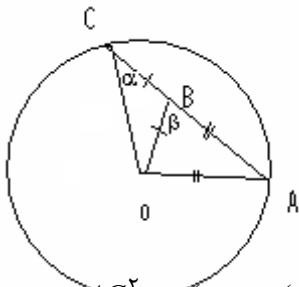
و $\sin^{-1}(-1) = -\sin^{-1}1$

$$\cos^{-1}\left(-\frac{1}{2}\right) = \left(\pi - \cos^{-1}\frac{1}{2}\right)$$

$$\rightarrow \cotg\left[2\cos^{-1}\left(-\frac{1}{2}\right) + \sin^{-1}(-1) + \operatorname{tg}^{-1}\sqrt{3}\right] = \cotg\left[2\left(\pi - \cos^{-1}\frac{1}{2}\right) - \sin^{-1}1 + \operatorname{tg}^{-1}\sqrt{3}\right] =$$

$$\cotg\left[2\pi - 2\frac{\pi}{3} - \frac{\pi}{2} + \frac{\pi}{3}\right] = -\cotg\left(\frac{\pi}{2} + \frac{\pi}{3}\right) = \operatorname{tg}\frac{\pi}{3} = \sqrt{3}$$

(۳۵) با توجه به شکل مقابل ثابت کنید $AC = 2 \sin \frac{\alpha + \beta}{2}$

حل :

$$\Delta OAC: AC^2 = OA^2 + OC^2 - 2OA \cdot OC \cdot \cos(\alpha + \beta)$$

$$AC^2 = 1 + 1 - 2 \cos(\alpha + \beta)$$

$$\Rightarrow AC^2 = 2(1 - \cos(\alpha + \beta)) \Rightarrow AC^2 = 2 \cdot 2 \cdot \sin^2\left(\frac{\alpha + \beta}{2}\right) \Rightarrow AC = 2 \sin \frac{\alpha + \beta}{2}$$

(۳۶) معادله‌ی مثلثاتی زیر را حل کنید .

$$\tan\left(x - \frac{\pi}{3}\right) \cdot \tan\left(2x + \frac{\pi}{4}\right) = 1$$

حل :

$$\tan\left(x - \frac{\pi}{3}\right) = \cot\left(2x + \frac{\pi}{4}\right)$$

$$\tan\left(x - \frac{\pi}{3}\right) = \tan\left(\frac{\pi}{2} - 2x - \frac{\pi}{4}\right)$$

$$x - \frac{\pi}{3} = K\pi + \frac{\pi}{4} - 2x \Rightarrow x = \frac{K\pi}{3} + \frac{7\pi}{36}$$

(۳۷) اگر $\tan \frac{x}{3} = \frac{1}{3}$ و $\tan\left(y - \frac{x}{3}\right) = \frac{1}{4}$ باشد آنگاه $\tan\left(y + \frac{x}{3}\right)$ چقدر است؟

حل :

$$\tan\left(y - \frac{x}{3}\right) = \frac{\tan y - \tan \frac{x}{3}}{1 + \tan y \tan \frac{x}{3}} \Rightarrow \frac{\tan y - \frac{1}{3}}{1 + \frac{1}{3} \tan y} = \frac{1}{4} \Rightarrow \tan y = \frac{7}{11}$$

$$\tan\left(y + \frac{x}{3}\right) = \frac{\tan y + \tan \frac{x}{3}}{1 - \tan y \tan \frac{x}{3}} = \frac{\frac{7}{11} + \frac{1}{3}}{1 - \frac{7}{11} \times \frac{1}{3}} = \frac{32}{26}$$

(۳۸) در هر مثلث قائم الزاویه ABC ($A = 90^\circ$) ثابت کنید .

حل :

$$\cos(B - C) = \frac{2bc}{a^2}$$

$$\cos(B - C) = \cos B \cdot \cos C + \sin B \cdot \sin C = \frac{c}{a} \times \frac{b}{a} + \frac{b}{a} \times \frac{c}{a} = \frac{2bc}{a^2}$$

(۳۹) معادله مثلثاتی $2\cos^2 x + \sqrt{3}\cos x = 0$ را حل کنید .

حل :

$$\cos x(2\cos x + \sqrt{3}) = 0 \rightarrow \begin{cases} \cos x = 0 \rightarrow x = 2k\pi \pm \frac{\pi}{2} \\ \cos x = -\frac{\sqrt{3}}{2} \rightarrow x = 2k\pi \pm \frac{5\pi}{6} \end{cases}$$

(۴۰) مقدار عددی $\tan 50^\circ + \tan 85^\circ - \tan 50^\circ \tan 85^\circ$ را بدست آورید .

حل : می دانیم $85 + 50 = 135$ پس

$$\tan 135^\circ = \tan(180^\circ - 45^\circ) = -1$$

$$\tan 135^\circ = -1 = \tan(85^\circ + 50^\circ) = \frac{\tan 85^\circ + \tan 50^\circ}{1 - \tan 85^\circ \tan 50^\circ} \Rightarrow$$

$$\tan 85^\circ \tan 50^\circ - 1 = \tan 85^\circ + \tan 50^\circ \rightarrow \tan 85^\circ + \tan 50^\circ - \tan 85^\circ \tan 50^\circ = -1$$

(۴۱) دوره تناوب تابع $f(x) = \tan 2x - \cot 2x$ را حساب کنید .

حل :

$$y = \frac{\sin 2x}{\cos 2x} - \frac{\cos 2x}{\sin 2x} = \frac{\sin^2 2x - \cos^2 2x}{\cos 2x \sin 2x} = \frac{\cos 4x}{\frac{1}{2} \sin 4x} = -2 \cot 4x \quad T = \frac{\pi}{4}$$

(۴۲) معادله مثلثاتی زیر را حل کنید و مجموعه جواب آنرا در بازه $[0, 2\pi]$ بیابید.

حل :

$$\sin x(1 - \sin x) = 0 \rightarrow \begin{cases} \sin x = 0 \rightarrow x = 0, \pi, 2\pi \\ 1 - \sin x = 0 \rightarrow \sin x = 1 \rightarrow x = \frac{\pi}{2} \end{cases}$$

(۴۳) اگر $\sin 2x = \frac{4}{5}$ باشد، حاصل کسر $\frac{\tan^2 x + \cot^2 x}{\tan^3 x + \cot^3 x}$ را به دست آورید.

حل :

$$\sin 2x = \frac{4}{5} \Rightarrow 2 \sin x \cos x = \frac{4}{5} \stackrel{\div \cos^2 x}{\Rightarrow} 2 \tan x = \frac{4}{5} \left(\frac{1}{\cos^2 x} \right) \Rightarrow 2 \tan x = \frac{4}{5} (1 + \tan^2 x)$$

$$\Rightarrow 2 \tan^2 x - 5 \tan x + 2 = 0 \Rightarrow \tan x = 2 \vee \tan x = \frac{1}{2} \Rightarrow \cot x = \frac{1}{2} \vee \cot x = 2$$

$$\frac{\tan^2 x + \cot^2 x}{\tan^3 x + \cot^3 x} \stackrel{\tan x=2}{\Rightarrow} \frac{34}{65}$$

(۴۴) معادله مثلثاتی $\cos 2x - 3 \cos x + 1 = 0$ را حل کنید.

حل :

$$\cos 2x - 3 \cos x + 1 = 0 \Rightarrow 2 \cos^2 x - 3 \cos x + 1 = 0$$

$$2 \cos^2 x - 3 \cos x = 0 \Rightarrow \cos x (2 \cos x - 3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} \cos x = 0 \rightarrow x = k\pi + \frac{\pi}{2} \\ \cos x = \frac{3}{2} \quad \text{غ ق ق} \end{cases}$$

(۴۵) مطلوب است محاسبه $\tan(2 \cos^{-1}(-\frac{4}{5}))$.

حل :

$$\tan 2x = \frac{2 \tan x}{1 - \tan^2 x} \Rightarrow \tan(2 \cos^{-1}(-\frac{4}{5})) = \frac{2 \tan(\cos^{-1}(-\frac{4}{5}))}{1 - \tan^2(\cos^{-1}(-\frac{4}{5}))}$$

$$\Rightarrow \tan(\cos^{-1}(\frac{4}{5})) = \frac{3}{4} \Rightarrow \tan(\cos^{-1}(-\frac{4}{5})) = -\frac{3}{4}$$

چون $(-\frac{4}{5})$ منفی است و زاویه ای که \cos آن منفی شده است در ربع دوم است پس \tan آن نیز منفی است.

$$\tan(2 \cos^{-1}(-\frac{4}{5})) = \frac{2(-\frac{3}{4})}{1 - (\frac{3}{4})^2} = \frac{-\frac{3}{2}}{1 - \frac{9}{16}} = -\frac{24}{7}$$

۴۶) مقدار $\sin(\tan^{-1}(-1))$ را محاسبه کنید.

حل: چون $-\frac{\pi}{4}$ زاویه ای در $(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$ است و $\tan(-\frac{\pi}{4}) = -1$ پس $\tan^{-1}(-1) = -\frac{\pi}{4}$ و داریم

$$\sin(-\frac{\pi}{4}) = -\sin(\frac{\pi}{4}) = -\frac{\sqrt{2}}{2}$$

۴۷) معادله $\cos^2 x + 3 \sin x - 3 = 0$ را حل کنید.

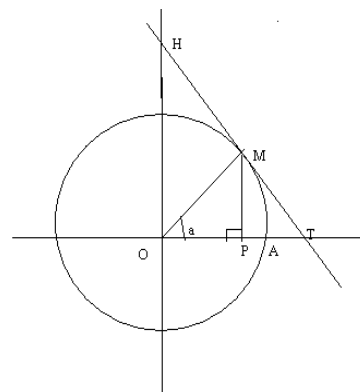
حل: قرار می دهیم $\cos^2 x = 1 - \sin^2 x$ در نتیجه بدست می آید

$$\sin^2 x - 3 \sin x + 2 = 0 \longrightarrow (\sin x - 2)(\sin x - 1) = 0 \longrightarrow \begin{cases} \sin x = 2 \\ \sin x = 1 \end{cases}$$

که فقط جواب $\sin x = 1$ قابل قبول بوده و دارای جواب $x = 2k\pi + \frac{\pi}{2}$ ($k \in Z$) می باشد.

۴۸) در دایره مثلثاتی مقابل اندازه MH را بر حسب α بیابید.

حل:

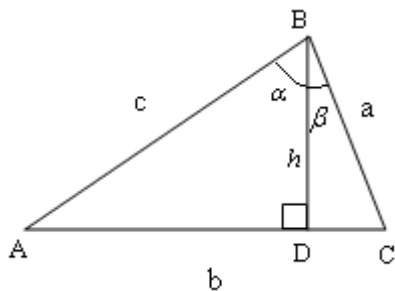

$$\triangle OMH \approx \triangle OMP \Rightarrow \frac{OM}{MP} = \frac{MH}{OP} \Rightarrow \frac{1}{\sin \alpha} = \frac{MH}{\cos \alpha} \Rightarrow MH = \cot \alpha$$

۴۹) با روش هندسی ثابت کنید: $\sin(\alpha + \beta) = \sin \alpha \cos \beta + \cos \alpha \sin \beta$

حل: α و β را زوایای دلخواه حاده ای فرض می کنیم مثلث ABC را در نظر می گیریم که در آن $\angle B = \alpha + \beta$ باشد بطوری که ارتفاع $h = BD$ با اضلاع c و a به ترتیب زوایای α و β را بسازد.

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} ac \sin(\alpha + \beta)$$

و از طرف دیگر

$$S_{ABC} = S_{ABD} + S_{DBC} \quad \text{و} \quad S_{ABD} = \frac{1}{2} AD \times h \quad \text{و} \quad S_{DBC} = \frac{1}{2} CD \times h$$

$$CD = a \sin \beta \quad \text{و} \quad AD = c \sin \alpha \quad \text{و} \quad h = a \cos \beta = c \cos \alpha$$

$$S_{ABD} = \frac{1}{2} ac \sin \alpha \cos \beta \quad \text{و} \quad S_{DBC} = \frac{1}{2} ac \cos \alpha \sin \beta$$

که اگر در رابطه (۱) قرار دهیم و طرفین تساوی را به $\frac{1}{2} ac$ ساده کنیم رابطه حکم بدست می آید.

$$(50) \quad \text{حاصل عبارت } A = \frac{\sin \frac{\pi}{12} - \cos \frac{\pi}{12}}{3 \sin \frac{\pi}{12} \cos \frac{\pi}{12}} \text{ را بدست آورید.}$$

حل:

$$A = \frac{\sqrt{2} \sin\left(\frac{\pi}{12} - \frac{\pi}{4}\right)}{\frac{3}{2} \sin \frac{\pi}{6}} = \frac{2\sqrt{2} \sin\left(-\frac{\pi}{6}\right)}{3 \sin \frac{\pi}{6}} = \frac{-2\sqrt{2}}{3}$$

(51) اگر دوره ی تناوب تابع با ضابطه $f(x) = \sin ax \cos bx + \cos ax \sin bx$ برابر $\frac{\pi}{2}$ باشد چه

رابطه ای بین a و b برقرار است؟

حل:

$$f(x) = \sin(ax + bx) = \sin(a + b)x \Rightarrow T = \frac{2\pi}{a+b} = \frac{\pi}{2} \Rightarrow a + b = 4$$

(۵۲) مقدار عبارت $A = 2 \cot^{-1}(-1) + 3 \cos^{-1}\left(\frac{-\sqrt{3}}{2}\right) - 5 \sin^{-1}\left(\frac{-\sqrt{2}}{2}\right)$ را بدست آورید.

حل :

$$A = 2\left(\pi - \frac{\pi}{4}\right) + 3\left(\pi - \frac{\pi}{6}\right) - 5\left(-\frac{\pi}{4}\right) \Rightarrow A = \frac{21\pi}{4}$$

(۵۳) درستی رابطه‌ی روبرو را بررسی کنید.

$$\frac{\sin 3\alpha - \sin 5\alpha}{\cos 5\alpha - \cos 3\alpha} = \cot 4\alpha$$

حل :

$$\frac{\sin 3\alpha - \sin 5\alpha}{\cos 5\alpha - \cos 3\alpha} = \frac{2 \cos 4\alpha \sin(-\alpha)}{-2 \sin 4\alpha \sin \alpha} = \frac{\cos 4\alpha}{\sin 4\alpha} = \cot 4\alpha$$

(۵۴) تابع وارون $f(x) = \sin x + \cos x$ با دامنه $D_f = \left[\frac{\pi}{4}, \frac{5\pi}{4}\right]$ را بدست آورید.

حل :

$$y = \sin x + \cos x = \sqrt{2} \cos\left(x - \frac{\pi}{4}\right) \rightarrow \frac{y}{\sqrt{2}} = \cos\left(x - \frac{\pi}{4}\right) \xrightarrow{0 \leq x - \frac{\pi}{4} \leq \pi}$$

$$\cos^{-1}\left(\frac{y}{\sqrt{2}}\right) = x - \frac{\pi}{4} \rightarrow x = \cos^{-1}\left(\frac{y}{\sqrt{2}}\right) + \frac{\pi}{4} \rightarrow f^{-1}(x) = \cos^{-1}\left(\frac{x}{\sqrt{2}}\right) + \frac{\pi}{4}$$

(۵۵) کلیه جواب های معادله زیر را بیابید.

$$\cos 3x \sin(x - \pi) - \sin 3x \cos(\pi + x) = \cos \frac{3\pi}{2}$$

حل :

$$\cos 3x \sin x + \sin 3x \cos x = 0 \rightarrow \sin(3x + x) = 0 \rightarrow \sin 4x = 0 \rightarrow 4x = k\pi \rightarrow x = \frac{k\pi}{4}$$

(۵۶) ثابت کنید $\sin x + \cos x = \sqrt{2} \sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right)$.

حل :

$$\begin{aligned} \sqrt{2} \sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right) &= \sqrt{2}\left(\sin x \cos \frac{\pi}{4} + \sin \frac{\pi}{4} \cos x\right) \\ &= \sqrt{2}\left(\frac{\sqrt{2}}{2} \sin x + \frac{\sqrt{2}}{2} \cos x\right) = \sqrt{2} \times \frac{\sqrt{2}}{2} (\sin x + \cos x) \\ &= \sin x + \cos x \end{aligned}$$

(۵۷) مقدار عبارت زیر را به دست آورید.

$$\cos\left(\tan^{-1} \frac{3}{4}\right) = ?$$

حل :

$$\tan^{-1} \frac{3}{4} = x \rightarrow \tan x = \frac{3}{4} \rightarrow \cos x = \frac{1}{\sqrt{1 + \tan^2 x}} = \frac{1}{\sqrt{1 + \frac{9}{16}}} = \frac{1}{\frac{5}{4}} = \frac{4}{5}$$

(۵۸) درستی تساویهای زیر را ثابت کنید.

$$\text{الف) } \frac{\sin 14^\circ \cos 5^\circ + \cos 14^\circ \sin 5^\circ}{\cos 8^\circ} = -1$$

$$\text{ب) } \frac{\sqrt{3} \sin\left(x + \frac{\pi}{6}\right) - \cos\left(x + \frac{\pi}{6}\right)}{4 \cos x \sin\left(x + \frac{\pi}{6}\right) - 4 \sin x \cos\left(x + \frac{\pi}{6}\right)} = \sin x$$

حل الف)

$$\begin{aligned} \frac{\sin 14^\circ \cos 5^\circ + \cos 14^\circ \sin 5^\circ}{\cos 8^\circ} &= \frac{\sin(14^\circ + 5^\circ)}{\cos 8^\circ} = \frac{\sin 19^\circ}{\cos(90^\circ - 10^\circ)} = \frac{\sin(18^\circ + 1^\circ)}{\sin 10^\circ} \\ &= \frac{-\sin 1^\circ}{\sin 10^\circ} = -1 \end{aligned}$$

حل ب)

$$\frac{\sqrt{3} \sin(x + \frac{\pi}{6}) - \cos(x + \frac{\pi}{6})}{4 \cos x \sin(x + \frac{\pi}{6}) - 4 \sin x \cos(x + \frac{\pi}{6})} = \frac{2(\frac{\sqrt{3}}{2} \sin(x + \frac{\pi}{6}) - \frac{1}{2} \cos(x + \frac{\pi}{6}))}{4(\sin(x + \frac{\pi}{6}) \cos x - \cos(x + \frac{\pi}{6}) \sin x)}$$

$$= \frac{\cos \frac{\pi}{6} \sin(x + \frac{\pi}{6}) - \sin \frac{\pi}{6} \cos(x + \frac{\pi}{6})}{2 \sin(x + \frac{\pi}{6} - x)} = \frac{\sin(x + \frac{\pi}{6} - \frac{\pi}{6})}{2 \sin \frac{\pi}{6}} = \frac{\sin x}{2 \times \frac{1}{2}} = \sin x$$

۵۹) معادله مقابل را حل کنید.

$$\sin x \cos x = \frac{1}{2} [\cos^2 x - \sin^2 x]$$

حل :

$$\frac{1}{2} \sin 2x = \frac{1}{2} \cos 2x \Rightarrow \sin 2x = \sin\left(\frac{\pi}{2} - 2x\right)$$

$$\begin{cases} 2x = 2k\pi + \left(\frac{\pi}{2} - 2x\right) \Rightarrow x = \frac{K\pi}{2} + \frac{\pi}{4} \\ 2x = 2K\pi + \pi - \left(\frac{\pi}{2} - 2x\right) \Rightarrow 2x = 2K\pi + \pi - \frac{\pi}{2} + 2x \end{cases}$$

$$\bullet = 2K\pi + \frac{\pi}{2} \quad \text{غیر قابل قبول}$$

۶۰) حاصل عبارت $\sqrt{1 + \sin 2x} - \sin x$ وقتی $\frac{\pi}{2} < x < \frac{3\pi}{4}$ باشد را بدست آورید.

حل :

$$\sqrt{1 + \sin 2x} - \sin x = \sqrt{(\sin x - \cos x)^2} - \sin x = |\sin x + \cos x| - \sin x$$

از طرفی داریم

$$\frac{\pi}{2} < x < \frac{3\pi}{4} \Rightarrow \begin{cases} \frac{\sqrt{2}}{2} < \sin x < 1 \\ -\frac{\sqrt{2}}{2} < \cos x < 0 \end{cases} \Rightarrow 0 < \sin x + \cos x < 1$$

$$\Rightarrow |\sin x + \cos x| = \sin x + \cos x$$

عبارت مورد نظر $= (\sin x + \cos x) - \sin x = \cos x$

(۶۱) اگر $\cos^2 \alpha - \sin^2 \beta = \frac{\sqrt{3}}{4}$ و $\alpha + \beta = \frac{\pi}{3}$ بوده و α, β زاویه هایی در بازه $(0, \frac{\pi}{2})$ باشند.

اندازه θ را بدست آورید.

حل :

$$\cos^2 \alpha - \sin^2 \beta = \cos(\alpha + \beta)\cos(\alpha - \beta) = \frac{\sqrt{3}}{4}$$

$$\frac{\sqrt{3}}{4} = \cos \frac{\pi}{3} \cos(\alpha - \beta) = \frac{1}{2} \cos(\alpha - \beta) \Rightarrow \cos(\alpha - \beta) = \frac{\sqrt{3}}{2} \rightarrow \alpha - \beta = \frac{\pi}{6}, -\frac{\pi}{6}$$

$$\alpha - \beta = \frac{\pi}{6} \xrightarrow{\alpha + \beta = \frac{\pi}{3}} \begin{cases} \alpha = \frac{\pi}{4} \\ \beta = \frac{\pi}{12} \end{cases}, \quad \alpha - \beta = -\frac{\pi}{6} \xrightarrow{\alpha + \beta = \frac{\pi}{3}} \begin{cases} \alpha = \frac{\pi}{12} \\ \beta = \frac{\pi}{4} \end{cases}$$

(۶۲) دامنه و برد تابع $f(x) = 2 \arcsin \frac{x}{2} + \frac{\pi}{2}$ را بیابید ؟

حل :

$$-1 \leq \frac{x}{2} \leq 1 \Rightarrow -2 \leq x \leq 2 \rightarrow D_f = [-2, 2]$$

$$\frac{-\pi}{2} \leq \arcsin \frac{x}{2} \leq \frac{\pi}{2} \Rightarrow -\pi + \frac{\pi}{2} \leq \arcsin \frac{x}{2} + \frac{\pi}{2} \leq \pi + \frac{\pi}{2} \Rightarrow \frac{-\pi}{2} \leq y \leq \frac{3\pi}{2}$$

$$R_f = \left[\frac{-\pi}{2}, \frac{3\pi}{2} \right]$$

۶۳) حاصل $\cos(\arctan x)$ را بیابید؟

حل:

$$\arctan x = \alpha \Rightarrow \tan \alpha = x, \quad \frac{-\pi}{2} < \alpha < \frac{\pi}{2}$$

$$\cos^2 \alpha = \frac{1}{1 + \tan^2 \alpha} \Rightarrow \cos^2 \alpha = \frac{1}{1 + x^2} \Rightarrow \cos \alpha = \frac{1}{\sqrt{1 + x^2}}$$

۶۴) ثابت کنید

$$\cos^4 x - \sin^4 x = \cos 2x$$

حل:

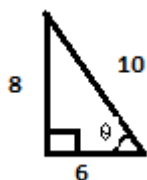
$$\cos^4 x - \sin^4 x = (\cos^2 x + \sin^2 x)(\cos^2 x - \sin^2 x) = 1 \times \cos 2x = \cos 2x$$

۶۵) معادله مثلثاتی زیر را حل کنید.

$$2 \cos 2x + \cos x - 3 = 0$$

حل:

$$2(2 \cos^2 x - 1) + \cos x - 3 = 0 \rightarrow 4 \cos^2 x + \cos x - 5 = 0$$

$$\xrightarrow{4+1-5=0} \begin{cases} \cos x = 1 \rightarrow x = 2k\pi \\ \cos x = \frac{-5}{4} < -1 \text{ غ ق ق} \end{cases}$$

۶۶) با توجه به شکل زیر حاصل $\cos\left(2 \sin^{-1} \frac{6}{10}\right)$ را بدست آورید؟

حل:

$$\sin \theta = \frac{8}{10} \Rightarrow \sin^{-1} \frac{6}{10} = \theta$$

$$\begin{aligned} \cos\left(2 \sin^{-1} \frac{6}{10}\right) &= \cos(2\theta) = \cos^2 \theta - \sin^2 \theta \\ &= \left(\frac{6}{10}\right)^2 - \left(\frac{8}{10}\right)^2 = \frac{36}{100} - \frac{64}{100} = \frac{-28}{100} = -0.28 \end{aligned}$$

(۶۷) برای هر x نشان دهید:

$$\sin(\tan^{-1} x) = \frac{x}{\sqrt{1+x^2}}$$

حل: فرض می‌کنیم $\tan^{-1} x = \alpha$ پس $\tan \alpha = x$ ، $\left(-\frac{\pi}{2} < \alpha < \frac{\pi}{2}\right)$.

$$\text{همچنین داریم: } \sin \alpha = \frac{\tan \alpha}{\sqrt{1+\tan^2 \alpha}} \text{ پس } \sin \alpha = \frac{x}{\sqrt{1+x^2}}$$

(توجه کنید که چون α در ربع اول یا چهارم است پس تانژانت و سینوس هم علامت هستند)

(۶۸) مقدار $\cos^{-1}\left(\sin \frac{-\pi}{9}\right)$ را محاسبه کنید.

حل:

$$\cos^{-1}\left(\sin\left(-\frac{\pi}{9}\right)\right) = \cos^{-1}\left(\cos\left(\frac{\pi}{2} + \frac{\pi}{9}\right)\right) = \cos^{-1}\left(\cos \frac{11\pi}{18}\right) = \frac{11\pi}{18}$$

$$\text{تذکر: } 0 \leq \frac{11\pi}{18} \leq \pi \text{ و } \cos^{-1}(\cos x) = x$$

(۶۹) مقدار روبرو را حساب کنید:

$$\cos^{-1}\left(\sin \frac{\sqrt{\pi}}{10}\right) =$$

حل:

$$\cos^{-1}\left(\sin\left(\frac{\sqrt{\pi}}{10}\right)\right) = \cos^{-1}\left(\cos\left(\frac{\pi}{2} - \frac{\sqrt{\pi}}{10}\right)\right) =$$

$$\cos^{-1}\left(\cos \frac{-\sqrt{\pi}}{10}\right) = \cos^{-1}\left(\cos \frac{\pi}{5}\right) = \frac{\pi}{5}$$

(۷۰) مقدار عددی عبارت A را تعیین کنید.

$$A = \operatorname{tg} \left(\operatorname{tg}^{-1}(-1) + \sin^{-1} \left(-\frac{1}{2} \right) + \cos^{-1} \left(-\frac{\sqrt{2}}{2} \right) \right)$$

$$\operatorname{tg}^{-1}(-1) = -\frac{\pi}{4}, \quad \sin^{-1} \left(-\frac{1}{2} \right) = -\frac{\pi}{6}, \quad \cos^{-1} \left(-\frac{\sqrt{2}}{2} \right) = \frac{3\pi}{4}$$

$$A = \operatorname{tg} \left(-\frac{\pi}{4} - \frac{\pi}{6} + \frac{3\pi}{4} \right) = \operatorname{tg} \left(\frac{\pi}{3} \right) = \sqrt{3}$$

(۷۱) معادله $\sin x \cos x = \cos^2 x - \frac{1}{2}$ در $[0, 2\pi]$ چند ریشه دارد آنها را بیابید.

حل:

$$\frac{1}{2} \sin 2x = \frac{1 + \cos 2x}{2} - \frac{1}{2} \Rightarrow \sin 2x = \cos 2x \Rightarrow \operatorname{tg} 2x = 1 = \operatorname{tg} \frac{\pi}{4}$$

$$\Rightarrow 2x = k\pi + \frac{\pi}{4} \Rightarrow x = \frac{\pi}{8}, \frac{5\pi}{8}, \frac{9\pi}{8}, \frac{13\pi}{8}$$

(۷۲) درستی اتحاد $\operatorname{Sin} 2x = \frac{2 \tan x}{1 + \tan^2 x}$ را ثابت کنید.

$$\frac{2 \tan x}{1 + \tan^2 x} = \frac{2 \operatorname{Sin} x}{\frac{1}{\cos^2 x}} = \frac{2 \operatorname{Sin} x \cos^2 x}{\cos x} = 2 \sin x \cos x = \operatorname{Sin} 2x$$

(۷۳) معادله مثلثاتی $2 \cos^2 x - \sin 2x = 1$ را در حالت کلی حل کنید و سپس جواب های آن را در بازه

$[0, 2\pi]$ به دست آورید.

حل:

$$2 \cos^2 x - 1 = \sin 2x$$

$$\cos 2x = \sin 2x$$

$$\tan 2x = 1 = \tan \frac{\pi}{4} \Rightarrow 2x = k\pi + \frac{\pi}{4}, k \in \mathbb{Z} \Rightarrow x = \frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{8}$$

$$x = \frac{\pi}{8}, \frac{5\pi}{8}, \frac{13\pi}{8}$$

(۷۴) عبارت $\frac{\sin 2^\circ + \sin 8^\circ + \sin 14^\circ}{\cos 2^\circ + \cos 8^\circ + \cos 14^\circ}$ را به ساده ترین صورت ممکن تبدیل کنید.

حل :

$$\frac{\sin 2^\circ + \sin 8^\circ + \sin 14^\circ}{\cos 2^\circ + \cos 8^\circ + \cos 14^\circ} = \frac{(\sin 14^\circ + \sin 2^\circ) + \sin 8^\circ}{(\cos 14^\circ + \cos 2^\circ) + \cos 8^\circ} =$$

$$\frac{2 \sin \frac{14^\circ + 2^\circ}{2} \cos \frac{14^\circ - 2^\circ}{2} + \sin 8^\circ}{2 \cos \frac{14^\circ + 2^\circ}{2} \cos \frac{14^\circ - 2^\circ}{2} + \cos 8^\circ} =$$

$$\frac{2 \sin 8^\circ \cos 6^\circ + \sin 8^\circ}{2 \cos 8^\circ \cos 6^\circ + \cos 8^\circ} = \frac{\sin 8^\circ + \sin 8^\circ}{\cos 8^\circ + \cos 8^\circ} = \tan 8^\circ$$

(۷۵) اگر $4 \cos x - 3 \sin x + 4 = 0$ باشد، $\tan x$ را بیابید.

حل :

$$\cos x = \frac{1 - \tan^2 \frac{x}{2}}{1 + \tan^2 \frac{x}{2}}, \quad \sin x = \frac{2 \tan \frac{x}{2}}{1 + \tan^2 \frac{x}{2}}$$

$$4 \frac{1 - \tan^2 \frac{x}{2}}{1 + \tan^2 \frac{x}{2}} - 3 \frac{2 \tan \frac{x}{2}}{1 + \tan^2 \frac{x}{2}} + 4 = 0 \rightarrow 4 - 4 \tan^2 \frac{x}{2} - 6 \tan \frac{x}{2} + 4 + 4 \tan^2 \frac{x}{2} = 0 \rightarrow$$

$$\tan \frac{x}{2} = \frac{4}{3} \rightarrow \tan x = \frac{2 \tan \frac{x}{2}}{1 - \tan^2 \frac{x}{2}} = \frac{2(\frac{4}{3})}{1 - (\frac{4}{3})^2} = \frac{\frac{8}{3}}{\frac{-7}{9}} = \frac{-24}{7}$$

(۷۶) معادله مثلثاتی زیر را حل کنید.

$$\sin^2 x - (1 + \sqrt{3}) \sin x \cos x + \sqrt{3} \cos^2 x = 0$$

حل : معادله را بر $\cos^2 x$ تقسیم می کنیم.

$$\tan^2 x - (1 + \sqrt{3}) \tan x + \sqrt{3} = 0 \rightarrow (\tan x - 1)(\tan x - \sqrt{3}) = 0$$

$$\rightarrow \begin{cases} \tan x = 1 \rightarrow x = k\pi + \frac{\pi}{4} \\ \tan x = \sqrt{3} \rightarrow x = k\pi + \frac{\pi}{3} \end{cases}$$

(۷۷) عبارت مثلثاتی $A = 2 \sin 2x - \sin 4x$ را به حاصل ضرب تبدیل کنید.

حل :

$$A = 2 \sin 2x - \sin 4x = 2 \sin 2x - 2 \sin 2x \cos 2x = 2 \sin 2x(1 - \cos 2x) =$$

$$2 \times 2 \sin x \cos x (2 \sin^2 x) = 8 \sin^3 x \cos x$$

(۷۸) کمترین مقدار $\sin^{-1} \left(x^2 + x - \frac{1}{4} \right)$ چقدر است ؟

حل :

$$y = \sin^{-1} \left(x^2 + x - \frac{1}{4} \right) = \sin^{-1} \left[\left(x + \frac{1}{2} \right)^2 - \frac{1}{4} \right]$$

چون تابع \sin^{-1} تابعی صعودی اکید است با محاسبه ی کمترین مقدار عبارت جلوی آن می توان کمترین

مقدار کل تابع را مشخص نمود.

$$\left(x + \frac{1}{2} \right)^2 \geq 0 \rightarrow \left(x + \frac{1}{2} \right)^2 - \frac{1}{4} \geq -\frac{1}{4} \Rightarrow \sin^{-1} \left[\left(x + \frac{1}{2} \right)^2 - \frac{1}{4} \right] \geq \sin^{-1} \left(-\frac{1}{4} \right) = -\frac{\pi}{6}$$

$$\Rightarrow \min y = -\frac{\pi}{6}$$

(۷۹) ثابت کنید: $\sin 2x = \frac{2 \tan x}{1 + \tan^2 x}$

$$\frac{2 \times \frac{\sin x}{\cos x}}{\frac{1}{\cos^2 x}} = 2 \frac{\sin x \cos^2 x}{\cos x} = 2 \sin x \cos x = \sin 2x$$

(۸۰) حدود k برای آن که معادله ی $3 \sin^2 x + 4 \cos^2 x + k \sin x \cos x = 2$ دارای ریشه باشد کدام است؟

حل: طرفین را بر $\cos^2 x (\cos^2 x \neq 0)$ تقسیم می کنیم.

$$3 \tan^2 x + 4 + k \tan x = \frac{2}{\cos^2 x} \frac{1 + \tan^2 x}{1 + \tan^2 x} \rightarrow 2(1 + \tan^2 x) = 2 + 2 \tan^2 x \Rightarrow$$

$$3 \tan^2 x + 4 + k \tan x = 2 + 2 \tan^2 x \Rightarrow \tan^2 x + k \tan x + 2 = 0 \xrightarrow[\Delta \geq 0]{\text{شرط وجود جواب}} k^2 - 4(1)(2) \geq 0$$

$$\Rightarrow k^2 - 8 \geq 0 \Rightarrow k^2 \geq 8 \Rightarrow |k| \geq 2\sqrt{2} \Rightarrow \begin{cases} k \geq 2\sqrt{2} \\ k \leq -2\sqrt{2} \end{cases}$$